

VZDRŽEVANJE, ŽIVLJENJSKA DOBA IN GARANCIJE

VSI VEMO, KAKO POMEMBNA JE USTREZNA IN PRIMERNO VZDRŽEVANA STREHA NA VSAKI STAVBI. TAKO KOT DOBRO POKRIVALO ŠČITI GLAVO, TAKO STREHA ŠČITI ZGRADBO IN STANOVALCE PRED ZUNANJIMI VREMENSKIMI IN TEMPERATURNIMI VPLIVI. OB TEM MORA UPORABNIKU ZAGOTAVLJATI TUDI PRIMERNO TOPLOTNO IN ZVOČNO IZOLACIJO, HKRATI PA JE POMEMBEN TUDI NJEN ESTETSKI VIDEZ. TAKO NI ČUDNO, DA NEKATERI STREHO OZNAČUJEJO KOT "PETO FASADO STAVBE". ZAVEDATI PA SE JE TREBA, DA NOBENA STREHA NI VEČNA IN JE DOTRAJANO TREBA SANIRATI.

Na vprašanje, kako vzdrževati strešno kritino glede na material, iz katerega je izdelana, Boštjan Hostej iz podjetja Hosekra odgovarja: "V osnovi poznamo betonske, opečne, bitumenske, vlakocementne in kovinske kritine. Vsaka od njih zahteva določeno vzdrževanje. Na vseh omenjenih kritinah se bo, če je strešina obrnjena na sever, čez čas začela nabirati plesen oziroma alge. Nekdaj pri azbestnih strešnih izdelkih nismo poznali pojava mahu, saj je azbest alge uničeval sproti. Z ukinitvijo proizvodnje azbestnih streh se je tudi to spremenilo. Če se nam na severni strani objekta prične nabirati mah na kritini, jo operimo s klorovo raztopino. Ta bo odstranila nastali mah."

POMEMBNI SO PREVENTIVNI PREGLEDI KRITINE

Čeprav naj bi bil pregled streh in drugih konstrukcij nekaj samoumevnega, ni tako. Kot opaža Samo Lubej, univ. dipl. inž. grad., s Fakultete za gradbeništvo v Mariboru, ukrepamo šele takrat, ko opazimo škodo in ko je material dotrajan do te mere, da ga je treba zamenjati.

Običajno so pregledi streh brez izjeme predpisani v navodilih za vzdrževanje, ki bi jih kupcu strehe moral posredovati prodajalec oziroma izvajalec krovskih del. Tudi ta praksa v Sloveniji ni v veljavi.

LEVO: Vsaka strešna kritina ima določeno življenjsko dobo, po kateri jo je treba zamenjati, če ne želimo, da nam bi v objekt zamakalo.

FOTO: EPR/WUCH

SPODAJ: Poškodovana streha, ki ob dežju zamaka, naredi največ škode v mansardnem prostoru. FOTO: VELUX

ŽIVLJENJSKA DOBA KRITINE

Vsaka strešna kritina ima določeno življenjsko dobo, po kateri jo je treba zamenjati, če ne želimo, da bi nam v objekt zamakalo. Njeno življenjsko dobo Hostej razčleni na dve obdobji. "Prvo je obdobje vzdržljivost materiala, iz katerega je kritina izdelana. Povedano drugače: to obdobje daje vedeti, koliko let potrebuje narava, da uniči material; torej, da pride do zatekanja kritine. Vendar to ni prava življenjska doba, saj so skoraj vsem kritinam namenjeni materiali, ki zdržijo desetletja. Sledi drugo obdobje materiala pred uničenjem. Da poenostavim: doma imamo kritino, ki je po našem prepričanju najboljša, vendar čez čas ugotovimo, da je naklon strehe premajhen, da nam spušča pri strešnem oknu ali dimniku, da nam odkriva obrobe ali strešnike, da se nam zaradi teže poseda ostrešje. V teh primerih bo življenjska doba drugih kritin veliko daljša."

ZAMENJAVA STREHE

Ljudje pogosto ne vedo, kdaj je pravi čas za zamenjavo obstoječe kritine. Po navadi je to najbolje storiti ob predvideni sanaciji ostrešja. Drugače je streho, ki vam zamaka in dela škodo v ostrešju, priporočljivo zamenjati pred zimo. O zamenjavi strehe je treba tudi razmisliti, ko se vidijo prve vizualne napake. Pomembno je, da z menjavo dotrajane strehe ne odlašamo, kajti to bi nam utegnilo povzročiti še več škodo na leseni strešni konstrukciji. Ob pravočasni menjavi so tudi stroški lahko veliko nižji."

KAKO UGOTOVITI, DA STREHA NI V REDU

Kako sploh ugotoviti, da z obstoječo streho nekaj ni v redu? "Bolje je, da napako oziroma poškodbo najdemo na strehi, kot pa jo odkrijemo pod njo, saj je takrat večinoma že prepozno. Na strešini se ugotavlja stanje strehe. Na podstrešju se lahko ugotovijo pomanjkljivosti, na primer zamakanje, odkriti strešniki, vendar le, če je kritina vidna.

Do alarmantnega stanja pridemo, ko streha zamaka. Zamakanje najprej opazimo pri strehah na nerabljenih podstrešjih, kjer nista izdelana zračni most oziroma izolacija. Če zamaka samo pri najhujših nalivih in neurjih, še ni tako hudo, če pa zamaka ob vsakem deževju, je čas za alarm oziroma sanacijo strehe."

LEVO: FOTO: EPR/DACHER

vzdrževanje in kaj zajema oziroma na kaj se nanaša garancija. "Investitorjem velja priporočilo, da za novo streho izberejo material in proizvajalca, ki je relativno blizu njihovega doma, predvsem pa naj ima podjetje veliko referenc. Ob prvem velikem problemu s kritino, ki je bila izdelana daleč od nas, bo trgovec, krovec in montažer skušal krivdo za to zvaliti na proizvajalca, čeprav to morda ne bo držalo."

ZGORAJ: Vremenske nepravilnosti - močan dež, toča in veter - lahko poškodujejo še tako kvalitetno streho. FOTO: EPR/DACHER

KOMU ZAUPATI MONTAŽO

"Izbira izvajalca oziroma montažerja je danes ključnega pomena, saj bi vsi radi pokrivali strehe z vsemi možnimi kritinami, ki so na tržišču. To pa ne gre, kajti vsak proizvajalec ima veliko dodatkov, ki ustrezajo različnim kritinam. Za primerjavo: proizvajalec kritine ima približno trideset različnih dodatkov za eno streho, izvajalec oziroma montažer pa pokriva deset različnih streh, kar pomeni, da bi moral poznati in zmontirati 300 različnih dodatkov, to pa seveda ni mogoče. Zato kupcem toplo priporočam, da izberejo krovec oziroma montažerja, ki pokriva večinoma strehe z istimi materiali."

GARANCIJE

Proizvajalci navadno dajejo določeno jamstvo na kritino, ki je nekje med 10 in 50 leti, trajanje jamstva pa je odvisno predvsem od vrste kritine oziroma materiala, iz katerega je kritina izdelana. Hostej opozarja, da so trgovci v Sloveniji garancije strešnih kritin zelo prilagodili. "Na žalost se dogaja, da bolj kot je oddaljena država proizvodnje kritine od države, kjer jo prodajajo, daljša je garancija. Tako lahko ima kritina, ki je bila izdelana na drugi strani našega planeta, garancijo 50 let ali več."

V garanciji so napisani pogoji uporabe kritine in vzdrževanja. Garancija šteje navedbo proizvajalca, kako dolgo naj bi bila kritina uporabna, kakšno mora biti

KOGA POKLICATI, KO NASTANEJO TEŽAVE

Ko opazimo poškodbo na strehi, vedno najprej poiščimo pomoč pri prodajalcu oziroma dobavitelju kritine. Uspešni bomo prav tako, če k sodelovanju povabimo projektanta in izvajalca, seveda če ta možnost obstaja. Uspeh izostane, če izvedbe nismo zaupali strokovnjaku.

V praksi se velikokrat zgodi, da krovna dela izvedemo sami in napačno, torej brez upoštevanja pravil stroke in pogojev proizvajalca. V takšnih primerih seveda strokovnjak takoj ugotovi pomanjkljivosti in napake, kar pomeni izgubo garancije, pravi Samo Lubej.

Znižanih več kot 50 izdelkov!

Izbrani materiali za vse vrste gradenj

Akcija!

22. 3. do 15. 05. 2010

TERRA **RB**
gradbene trgovine

Ljubljana, Perucova 185, T: 01 / 2800 770 • Škofljava, Zaganška ul. 11, T: 01 / 2800 872 • Zalezokrivnica, T: 01 / 2608 345 • Šalcan karavške T: 01 / 3903 856 • Sežana, Partizanska 71, T: 05 / 3318 886 • Ajkvaščina, Goriska c. 22 T: 05 / 3673 428 • Koper, BSK-Hipodrom T: 05 / 4992 890 • Ptuj, P. J. P. T. T: 022 7295 430 • Anžlova, Vojkova 1, T: 05 / 3330 470 • Brežica, C. Trnovec Milbova 42, T: 07 / 49 95 800 • www.terra-rb.si